

Г-жо Агностева, постъп президент на ОБС е най-важният в Общината и много отговорен. Свикнахте ли вече с този факт?

Общинският съвет е колективен орган на местната власт и на местното самоуправление, който определя политиката за развитие на общината. Постъп президент на ОБС е важен и отговорен, тъй като президентът ръководи дейността и представлява Съвета пред институциите и организацията. Приех президентството на ОБС с ясно съзнание, че съдбата на хората ме интересува и аз мога и искам да им помогна за разрешаването на значими обществени проблеми.

Искам в мое лице гражданите да видят честен и почтен човек. Човек, който иска да знае, може да слуша и може да взема решение. Държа на пряк контакт с хората, затова провеждам срещи по населени места.

Една от „ролите“ на председателя на ОБС е да търси равновесие между политическите сили и

ДИАНА АГНОСТЕВА – ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЩИНСКИЯ СЪВЕТ-ПРОВАДИЯ

ИСКАМ ГРАЖДАНИТЕ ДА ВИДЯТ В МЕН ЧЕСТЕН И ПОЧТЕН ЧОВЕК

техните представители в местния орган на самоуправление.

В ОБС-Провадия има представители на шест политически сили, но моето убеждение е, че в Съвета не трябва да има политика, а всички заедно да работят за положително развитие на общината. ОБС трябва да бъде екип, а общинските съветници и гражданите – да бъдат достатъчно информирани за всичко. Стремя се да създавам делова, спокойна и ефективна атмосфера за работа.

Дияна Стоянова Агностева е родена в Провадия. Завършила висше педагогическо образование в Шуменския университет. Запознава се с бизнес. От 12.XI.2007 г. е председател на Общински съвет-Провадия.

Вие сте втората жена – председател на ОБС. Тежка ли е царската корона за представителка на нежния пол?

Всички граждани в Република България имат равни права, независимо от техния пол. През този мандат има достатъчно жени в управлението. Все още по-активни са жените на изпълнителни позиции, а на ръководни – мъжете. Председателството на ОБС не го приемам като тежко задължение. Това е предизвикателство, което ми дава въз-

можност да работя с материя, не така близка досега за мен. Това ме мотивира да се докажа пред хората, които ме избраха.

Какви основни задачи, да не кажа приоритети, стоят пред ОБС-Провадия до края на мандата?

От нас се очаква да работим сериозно по най-важните проблеми на общината и да предложим най-добри начини за тяхното разрешаване.

Убедена съм, че доброто взаимодействие между двата изборни органа – кмет и Общински съвет, ще доведе до подобряване на качеството на живот във всяко населено място. Очаквам да продължи процесът на децентрализация с ясно разграничаване на правомощията на държавата и об-

щините, както и достатъчно финансиране за това.

За осигуряване на по-добри условия за развитие на бизнеса е необходимо да създадем оптимални законодателни условия за работа по европейските програми за усвояване на структурните фондове на ЕС.

Отбелязваме 130 години българска гражданска

администрация в Провадия. Как приемате годишнината?

Община Провадия е оцеляла през бурното си минало. Мисля, че приема предизвикателствата на днешния ден изпълнена с надежди към бъдещето. На всички, които работят или са работили в Общината, желая да приемат този ден като празник и за гражданите, които живеят, подкрепят и работят за своята община. Желая им здраве, душевен мир, енергия, отговорност и разум в работата.

Жечка МАРИНОВА

**ОБЩИНСКИЯТ СЪВЕТ
2007-2011 ГОДИНА**

Политическа партия „Движение „Нашият град“

Дияна Стоянова Агностева – висше образование, първи мандат
Юлиян Валентинов Янев – лекар, първи мандат
Петър Иванов Петров – инженер, първи мандат
Десислава Петрова Йорданова – лекар, първи мандат
Бистра Калчева Иванова – стоматолог, първи мандат

Българска социалистическа партия

Марин Георгиев Маринов – инженер, трети мандат
Стано Стоянов Иванов – инженер, пети мандат
Филчо Кръстев Филев – инженер, първи мандат
Анатоли Стоянов Атанасов – висше образование, първи мандат
Димитър Георгиев Андреев – средно образование, трети мандат
Марин Петчев Маринов – инженер, четвърти мандат

Движение за права и свободи

Мустафа Али Ибрям – средно образование, трети мандат
Сечкин Халил Мехмед – средно образование, първи мандат
Севинч Ибрямова Салиева – средно образование, първи мандат

Политическа партия ГЕРБ

Светослав Неделчев Неделчев – лекар, четвърти мандат
Тончо Димитров Стоев – средно образование, първи мандат
Бисер Стефанов Денев – висше образование, първи мандат

Коалиция „Нов път“

Боян Живков Боев – висше образование, трети мандат
Диян Парушев Николов – инженер, първи мандат

Политическа партия „Отечество“

Коста Владимиров Владимиров – юрист, първи мандат
Гинка Асенова Маринова – средно образование, първи мандат

ИНЖ. ГЕОРГИ ЯНЕВ Е 43-ЯТ КМЕТ НА ПРОВАДИЯ

След Освобождението община Провадия има 43 кметове. През годините ги наричат ръководител на Тричленка, председател на Изпълнителен комитет на Градски общински народен съвет (ГОНС) или Общински народен съвет (ОБНС). Управлението на кметовете е зависимо от законодателството, влияе се от политическата конюнктура на централно, регионално и местно ниво, партийната им принадлежност и редица други фактори.

Първият кмет в новата история на Провадия е учителят Никола Калипетровски. Той е назначен за такъв на 11.X.1878 г. от руския командант на града – подполковник Константин Вигант. Два месеца по-късно, след тристепенни избори, Калипетровски е утвърден и от народа.

След Освобождението, в продължение на шест десетилетия, кметовете се избират и контролират (с някои прекъсвания) от 14-членен Общински съвет. В част от управлението си Димитър Иванов и Петър Спасов са начело на Тричленки. В периода 1934–1944 г. кметовете се назначават от правителството, а Общинският съвет има само съветвателен глас.

Първите кметове след 9.X.1944 г. се определят от местните ръководства на БКП и ОФ. Впоследствие това става уж по демократична процедура, но на практика кандидатът е само един, издигнат от ръководството на БКП.

През 1990 г., след постигнат консенсус между политическите партии, за председател на седемчленния Временен изпълнителен комитет е избран Георги Куманов. През 1991 г. Иво Сеферов е първият демокра-

Недjo Петров (1861-1931)

Никола Калипетровски (1846-1926)

Кирил Няголов (1934-1993)

тично избран кмет. През 2007 г. инж. Георги Янев печели изборите и е настоящият кмет. Тяхната работа, и тази на кметската администрация, се контролира от Общинския съвет. Той включва 45 съветници (1991–1995), 29 съветници (1995–1999) и 21 съветници (от 1999).

По професия провадийските кметове са адвокати, икономисти, инженери,

офицери, търговци, учители. Между тях има лекар, агроном, шивач, писар, съдържател на кафене и др. Най-продължително на кметския стол е Неджо Петров, който от 1890 до 1923 г. (с три прекъсвания) работи 24 години и 7 месеца. А най-кратко е управлението на Филип Рафайлов – само два дни през юли 1924 г.

Освен Неджо Петров, най-продължително управля-

ват кметовете: Кирил Няголов, Коста Петров, Петър Спасов, Иво Сеферов и Марин Георгиев. За останалите 37 кметове се събират около 66 години управление, или средно – по-малко от две години на кмет. Това неминуемо се отразява върху качеството на работата им. Причините за късите мандати са различни – политически борби в Общинския съвет, предсрочни местни избори, прерватите от 1881, 1923, 1934 и 1944 г. Има и два частни случая, които стават причина за прекъсване на кметски мандати. През 1903 г. кметът Иван Димитров е отстранен от прокуратурата поради уличаване в корупция. В края на 1946 г. почина кметът Цонко Гавраилов.

Светослав АДЖЕМЛЕРСКИ

ПОЧЕТНИ ГРАЖДАНИ НА ПРОВАДИЯ

Вичо Димов Иванов (16.V.1901, Петров дол, Провадийско-15.V.1979, София)
Писател, изкуствовед, литературен критик, журналист. Автор на 45 книги.

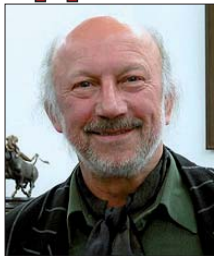
Проф. Владимир Аврамов Аврамов (4.XII.1909-2006)
Един от основоположниците на българската цигулка школа. През 1938 г. създава български струнен квартет, наречен по-късно на негово име. В периода 1969–1998 г. е председател на Националния конкурс за млади музикални изпълнители „Св. Обретенов“ – Провадия. По-късно е почетен председател на конкурса.

Проф. Парашкев Тодоров Хаджиев (1912-1992)
Композитор и педагог. Ав-

тор на много опери, оперети, камерна музика, хорови и солови песни, музика за деца и др.

Павел Иванович Беляев (26.VI.1925) и Алексей Архипович Леонов (30.V.1934) – космонавти от СССР
През 1965 г. летят с кораб „Восход-2“. Леонов пръв излиза в открития космос и престоява 10 минути. В края на 60-те години посещават Провадия и получават званието „почетни граждани“.

Дмитрий Григориевич Лукашенко (1912-1981)
Политически офицер и разузнавач от Съветската армия. През есента на 1944 г. е помощник-командант по политическата част на Провадия. Автор на кни-

Георги Чапкънов

Цончо Родев

гата „България в сърдце мое“, в която разказва за престоя си в Провадия.

Хрисан Христов
Роден е в Провадия. Български разузнавач във Федерална република Германия. Прониква в структурите на Радио „Свободна Европа“.

Георги Тодоров Чапкънов (24.I.1924, Вълчи дол)
Завършва Провадийската гимназия и Художествената академия в София. Скулптор. Работи главно в областта на кавалетната скулптура и малката пластика. Съавтор на герба на България

и бист на световноизвестния кинорежисьор Федерико Фелини. Живее в София. Почетен гражданин на Провадия от 1999 г.

Цончо Христов Родев (9.VI.1926, Провадия)
Завършва право в София. Писател, автор на 18 книги, предимно на историческа тематика. Щедър дарител на община Провадия. Живее в София и Варна. Почетен гражданин от 1999 г.

Иоланта Христова Родева-Романски (1.XI.1921, Провадия)
Завършва медицина в Падуа (Италия) и София. От 1955 г. живее в Цирих и работи в швейцарския Червен кръст. Щедър дарител на община Провадия. Почетен гражданин от 2002 г.

ОБРАЗОВАНИЕТО Е ОНОВА, КОЕТО...

Първото новобългарско училище във Варненска област е открито през есента на 1841 г. в село Черковна. Учител е видният възрожденски деятел Райчо (Рашко) Блъсков (1819–1884) през годините 1841–1847. През следващите две учебни години той вече е в Провадия и тук отваря врати новобългарско училище. По-късно се откриват училища и в редица околни села – Кривня, Равна, Дерекъй (Петров дол), Къпелкрий (Градинарово) и др. Училищата стават обединителен център за българ-

Рашко Блъсков

ри, гагаузи, гръкомани и за всички, забравили своя род

и народ. „Много гагаузчета под влиянието на българските ученици се побългариха“ – пише в спомените си Блъсков. В църквите се пее повече на черковнославянски, в училищата официалният език е българският, по улиците започват да се чуват повече български думи.

От „Кратки исторически бележки за град Провадия“ (1893 г.) става ясно, че през 1888 г., 10 години след Освобождението, в Провадия има три български училища – третокласно с четирима учители и 120 ученици,

Земеделското училище, 20-те години на XX век

основно с четирима учители и 350 ученици и девическо с двама учители и 50 ученички. В града има и 5 турски първоначални училища с 8 учители и 252 ученици. Нови сгради за българските училища са построени през 1893 и 1894 г.

За нуждите на Провадийска околия се изгражда училище „Цар Симеон I“ (днес „Христо Смирненски“), както и училище „Климент“ (днес е детска градина).

През двадесетте години на миналия век се изгражда Земеделско зимно училище (днес професионална гимназия по селско стопанство). С постановление на Министерския съвет от 1.XI.1946 г. е създадена мъжка гимназия „Д. Благоев“ (днес СОУ). През следващата година е завършено източното крило на сградата сградата и учениците започват занятия през месец ноември. През 1964 г. е завършено западното крило и физкультурният салон.

Днес в община Провадия има 12 училища – шест в Провадия и шест в селата – в Бозвелийско, Блъсково, Градинарово, Славейково, Снежина и Житница. Детските гради в Провадия са две с два филиала и осем в селата. ЦДГ „Пролет“ е открита през 1981 г., а ОДЗ „Снежанка“ на б.ИХ.2009 г. ще чества 40-годишнина.

Може би е време да се напише подробна история на образованието в община Провадия, за да се спомнат и да се помнят имената на учителите, които са оставили частици от себе си, които са предали частици от себе си на будните и добри провадийски деца. Те и сега са такива.

ИСКРИЦИ ОТ СТАРА ЖАРАВА

НЕ Е ЛИ НАПИСАНА КИРИЛИЦАТА КРАЙ СЕЛО РАВНА?

Когато говорим за култура в община Провадия, има един интересен момент, който остава неизяснен. Не е ли написана кирилицата в Старобългарския манастир край село Равна? Никой специалист засега не е доказал кой и къде е написал кирилицата. Предполаганията са, че това е Климент Охридски, но няма сериозни исторически доказателства. Със същите предположения и ние можем да претендираме, че кирилицата е написана тук, край Провадия, защото този манастир е бил нещо сериозно като книжовен център. Там са намерени извънредно много надписи върху камък на глаголица, кирилица и гръцки език. Манастирът и надписите бяха сериозно изследвани от проф. Казимир Попконстантинов и ст. н. с. Павел Георгиев.

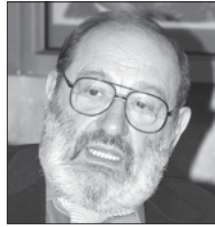
През 1989 г. в Провадия се провежда международна славистична среща, посветена на находките от Равна.

През 1997 г. световноизвестният професор по семитика и писател Умберто Еко, автор на „Махалото на Фуко“, „Името на розата“ и други книги, обяви, че иска да посети този манастир, за да види и очите си мястото, откъдето са извадени толкова писмени паметници. Умберто Еко е специалист по средновековна история. За съжаление не дойде. Сега и да пристигне, дали ще има какво да види. Поради ред причини ние май няма да можем да запазим и да пропагандираме това богатство. Но дали изразът „Няма пари, това е положението“ е винаги приложим, когато става дума за национални ценности?

За нас остава открит въпросът – къде и кой напис-

ва кирилицата, кръстена така в чест на живота и делото на св. Константин-Кирил Философ, който е идейният вдъхновител на славянската азбука, след което някой и придава образ. Ние спокойно можем да претендираме, че това е станало в Равненския манастир.

Доводите са много. Тази духовна обител е на няколко часа път с кон от столиците Плиска и Преслав и тази близост подсказва тенденция. Манастирът е с осем декара застроена площ. Той е напълно разрушен именно защото се оформя като голямо книжовно средище. Възможността кирилицата да е написана край Равна е точно толкова реална, колкото и предположението за Климент Охридски. Още повече че столиците са наблизо, тук е открит печат за кореспонденция на цар Си-

Умберто Еко

меон I, в района са Черноризец Храбър, Йоан Екзарх, Константин Преславски и цялата плеяда, която създава т. нар. Златен век.

В своите „Български хроники“ Стефан Цанев пише: „Другите народи провъзгласяват за истина и най-малката вероятност, а ние погребваме и най-големите истини под кръста на съмнението“. Заемстваме „народи“ с „общини“...

Николай СОЛНИЦКИ

С ТРАДИЦИИ И НОВОСТИ

Читалище „Алеко Константинов“ гр. Провадия е основано през 1884 г.

Читалището развива дейност в следните направления: библиотечна дейност и информационни технологии, интернет център, учебно-образователни дейности, обучения по видове изкуства, център за професионално обучение Асоциация „Съвременни читалища“ (ЦПО) любителско творчество, културна дейност.

През настоящата година читалището работи по проект на НП „ОСПОЗ“ проект на НП „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираният“ и е партньор по проект „Скалните манастири от Провадийско“ по програма „Живо наследство“ на ФРГИ, с подкрепата на Еврофутобл.

Читалището и местната администрация във все по-голяма степен поделват отговорността за провежда-

не на публични политики в областта на културата, обучението и др. В отъшенията на читалището с местната власт все още се преодолява доскорозната йерархичност и макар и бавно се сработва нов тип взаимодействие, изградено на основата на общи цели, намерения и интереси в полза на общността. Община Провадия подпомага с целеви средства провеждането на НК „Св. Обретен“; Регионален център за любителско творчество, коледен детски празник и други инициативи.

Читалище „Ал. Константинов“ – Провадия бе едно от десетте читалища избрано да обучава и администрира стажантски практики на колеги от цяла България по пилотната програма на фондация за развитие „Читалища“.

Силвия БОЕВА
секретар на НЧ
„Ал. Константинов“

ПРАИСТОРИЧЕСКИ СОЛОДОБИВЕН ЦЕНТЪР

ПРОФ. Д-Р ВАСИЛ НИКОЛОВ, РЪКОВОДИТЕЛ НА АРХЕОЛОГИЧЕСКИТЕ ПРОУЧВАНИЯ НА СЕЛИЩНАТА МОГИЛА ПРОВАДИЯ-СОЛНИЦАТА

– за свързаната с богатството, натрупано от солодобиването и търговията със солта, сложна отбранителна система, съществувала около 4600–4200 г. пр. Хр.

Производството на сол се извършва по метод, който за първи път в Европа е открит и приложен край Провадия – става дума за изваряване на водния разтвор на солта, който е бликал от намиращите се там солени извори, в специални керамични съдове и получаването на калъпи сол за търговска размяна.

През късната праистория, т. е. след като земеделието и скотовъдството се превръщат в основен поминък на хората, необходимостта от добив на сол става неотменимо наложителна. След усъздането на хората в постоянни селища те вече сами е трябвало да осигуряват сол. Ето защо тя вече сами е трябвало да осигуряват сол. Ето защо тя вече сами е трябвало да осигуряват сол.

– за най-ранното солодобиване в Европа от времето на Късния неолит (5400–5000 г. пр. Хр.), Средния халколит (4600–4500 г. пр. Хр.) и на къснохалколитната култура Варна (4500–4200 г. пр. Хр.),

поне 500 тона сол годишно! Откриването на най-ранния солодобивен център в Европа, където солта се получавала по метод, който се превръща в основен за хилядолетия напред, е археологическа находка от извънредно значение.

Накратко за някои от конкретните теренни резултати на досегашните археологически разкопки:

За първи път в Европа са проучени останки от двуетажна къснонеолитна постройка, която е служела както за обитаване, така и за производството на сол.

Сред разкритите съоръжения от долния етаж на сградата интерес представлява масивно куполовидно съоръжение от глина. То е било предназначено за изваряване на разсол (водата от солените извори). Близко до това съоръжение е проучено четиристранно зърнохранилище. Върху дъното му, сред пътен пласт от растителна пепел, е разкрита уникална колективна находка от чети-

ри сърпа от еленов рог със заздравици със смола кремъчни резци в тях. Досега от неолитните обекти в Стара свята такава колективна находка не е позната.

Производството на сол в селищната могила Провадия-Солницата е продължило по времето на Средния халколит (4600–4500 г. пр. Хр.) и на къснохалколитната култура Варна (4500–4200 г. пр. Хр.).

Най-вероятно добивът и търговията със сол са причина за натрупването по пътя на търговската размяна на изключителното богатство на престижни предмети от злато, мед, кремък, рог, морски раковини в световноизвестния Варненски халколитен некропол (4500–4200 г. пр. Хр.).

За опазването на богатството на производителите на солта се е наложило създаването на сложна и уникална отбранителна система около селището, състояща се от палисада, каменна крепостна стена и отбранителен ров.

Археологическите проучвания на селищната могила Провадия-Солницата трябва да продължат, при това интензивно. В контекста на последните години това се оказва най-интересният и най-перспективният праисторически обект в България. Проучванията дават изобилна комплексна информация, която е важна, от една страна, за интерпретиране на вече известни археологически паметници, например Варненския некропол, а от друга, този археологически обект отвори перспектива към нови неподозирани аспекти на културата на древното общество от VI и V хилядолетие пр. Хр.

Резултатите от разкопките на Провадия-Солницата за втора поредна година са посочени между трите най-важни археологически открития на Националния археологически институт и музей и са поставени между десетте най-значими постижения на БАН за 2007 г.

СПОРТ

През 1994 г. в Провадия е създаден спортен клуб по лека атлетика. „Атлетик“ с председател инж.-химик Георги Янев и секретар Ганка Никова. До днес, под ръководството на треньорите Радил Радев, Тодор Тодоров, Димитър Ставрев и Марин Златев, провадийските спортисти завоеват 50 златни, 30 сребърни и 23 бронзови медали на национални първенства в различни лекоатлетически дисциплини.

Радка Диева

Спортен клуб „Тайфун“ е основан през 2006 г. Председател е Валери Бояджиев, учител по физическо възпитание в СОУ „Д. Благоев“ – Провадия. Цел на клуба е практикуването и развитието на бойните изкуства айкюдо и джу-джицу. Председателят на клуба притежава втори дан айкюдо и първи дан джу-джицу, републикански шампион файтинг система, категория абсолютна, 2004 г.

